

P E T E R M O R G A N

E L Ő S Z A V A

Mi a valóság? És mi az, ami pusztán fantázia? Mi az igazság, és mi a legenda? Mi történt meg? És mi nem? Nagyon valószínű, hogy *A korona* (eredeti címe: *The Crown*) nézői, miközben a filmet nézték, lázasan böngészték a Wikipedia oldalait, hogy választ találjanak ezekre a kérdésekre.

Különleges élvezet volt megírni *A koronát*, ízekre szedni a sok-sok eleven szereplőt és eseményt, akik és amelyek az 1947 és 1955 között lejátszódó történetet alakítják. Ugyanakkor kész gyötrelmet jelentett tíz eseménydús esztendőt belezsúfolni mindössze tízórányi filmbe. Ezért aztán öröömre szolgált a javaslat, hogy Robert Lacey királyi történészt fel kellene kérni, hogy tisztázzon bizonyos dolgokat, válassza külön a tényeket és a fikciót – miközben számos, a filmben nem említett dologra is fényt derít. Szóval hadd adjam át a szót Robertnek, aki visszarepíti Önöket 1947-be, amikor a király azzal szembesül, hogy halálos beteg, és idősebb lánya, a félénk és szemérmes 21 éves Erzsébet hercegnő férjhez menni készül egy jóvá-gású, de igencsak temperamentumos fiatal külföldihez, s e döntés helyessége felől senki sem lehet biztos...

A vadászatkedvelő uralkodó

VI. GYÖRGY,
A VIDÉKI ÚRIEMBER

V alahányszor a királyi vonat átrobogott Kelet-Anglia szélfúttá lópajain a család norfolki birtoka, Sandringham felé, VI. György mindig azt mondta, „hazamegyünk”. 1895 decemberében született és 57 évvel később itt is halt meg, miután boldog órákat töltött a norfolki vidéken sétálva gyapjúsapkájában és golfnadrágjában, puskával a könyökhajlatában, az eget kémelve, foglyot, szárcsát vagy vadkacsát keresve. Albert, York hercegeként látta meg a napvilágot, családja csak „Berti”-ként emlegette. A dadogó király sokféle szerepet játszott el élete során – volt ikszlábú kadét, India utolsó császára, II. Erzsébet édesapja, a lemondás utáni monarchia támasza és kitartó háborús vezető. A titka, mellyel képes volt mindezt a szerepet eljátszani, az volt, hogy mindenkor jó ízlésű és elegáns tudott lenni és szívében mindvégig norfolki vidéki úr maradt.

A Wolferton Splash (csobbanás) különös büszkesége volt. 1915. január 19-én Nagy-Britanniát meglepetésszerű légitámadás érte, az egyik első, német léghajós-bombázás alkalmával. A Zepelinek a Sandringham-közel városkákat, King's Lynn és Great Yarmouth-t

A jövendő VI. György 27 évesen, 1922-ben. Szívében minvégig norfolki vidéki úr maradt

A mikor Viktória királynő 1840. február 10-én hozzáment Alberthez, Szász-Coburg-Gotha hercegéhez, Szász-Coburg-Gotha lett a királyi család neve a korábbi Hannover helyett. A névváltoztatás automatikus volt. Ennek közvetlen következményeként Nagy-Britannia királynője és jövőendő gyermekei immár büszkén viselhették a szeretett férfi családnevét – és 1947-ben Philip Mountbatten úgy vélte, ugyanez fog történni, amikor majd elveszi Elizabeth Windsort. Az akkori lordkancellár, Lord Jowitt is egyetértett vele. Megvizsgálta a nyilatkozatot, amellyel 1917-ben Windsorra változtatták a család nevét, és kijelentette, hogy az csak a férfi örökösökre vonatkozik. A rendelkezés nem említette a női leszármazottakat, tehát Viktória példáját követve, a hercegnőnek és gyermekeiknek a férje nevét kellene viselniük. VI. György uralkodásának hátralévő öt éve alatt a fiatal pár – és megszületésük után gyermekeik – annak rendje és módja szerint „Mountbatten” családként éltek, és a korábbi Elizabeth Windsor boldogan és büszkén viselte az Elizabeth Mountbatten nevet. Ez akkor is így maradt,

CALLARD & BOWSER'S BUTTER-SCOTCH, LONDON.
The design of the "Empire Box."

Mint a Windsor-ház együttes megalapítói, V. György és Mária királyné (jobbra) új királyi márkát alkottak, melyhez más márkák szívesen társultak, és Mária királyné élete végéig harcosan védte azt a kitalált identitást, mely a Koronát a veszedelmes időkben megmentette

VIII. EDWARD

(Uralkodott 1936. január 20–december 11.)

*Hivatalosan Edward walesi herceg,
de a család számára David.
Windsor hercege 1936–1972.*

(1894 – 1972)

ALAKÍTÓJA ALEX JENNINGS

Azt gondolnánk, a walesi herceg egy ujját sem mozdítaná, „A” hogy megtartsa jövődj jogarját – írta Henry 'Chips' Channon, a memoáíró, már 1925-ben. – Valóban, számos közeli barátja véli úgy, hogy szívesen lemondana róla.” Figyelemre méltó, hogy amint az 1936-os lemondás körüli válság közeledett, egyre több megfigyelő beszélt arról, hogy David csak az ürügyet keresi, amivel lerázhatná magáról a „királyi sorsot” – mintha románcának alakulása, a lemondás csak eszköz lenne e cél elérésére. Ha Wallis Simpson nem létezett volna, kérdezhettük magunktól, a vonakodó királynak ki kellett volna találnia őt? A korona erre a dilemmára nem ad egyértelmű választ. Megmutatja, hogy utódai, VI. György és Erzsébet milyen híven teljesítették kötelezettségüket. De megmarad a kérdés, melyet a volt király vetett fel. Mi lehetne magasabb rendű cél annál, minthogy a szeretett embernek és az örök szerelemnek szenteljük az életünket?

PETER TOWNSEND

REPÜLŐEZREDES

(1914 - 1995)

ALAKÍTÓJA BEN MILES

Peter Townsend vadászrepülő 1940 februárjában lelőtt egy német bombázót – az elsőt, mely az első világháború óta brit földre hullott. Húsz hónapon át tartó, mámorító és merész ütközettel később, a Kiváló Szolgálatért Érdemrend és a Kiváló Repülésért járó Kereszt és sáv birtokában, továbbá egy örökké rettegő ember megtépázott idegeivel, visszavonult az aktív szolgálattól. „Kihunytt belőlem a harci kedv – írta. – Addig repültem, míg holtpontra jutottam.” A mámorító és könnyelmű kalandok, melyek a további életét fémjelezték, hasonlóképpen megsebeztek a lelkét. A sietve kötött háborús házasságból fakadt balvégzetű románca Margit hercegnővel, a számtalan csata a brit udvarban és politikusokkal, de főként a – mind közül legkönyörtelenebb – brit sajtóval szemben, melyekből nem kerülhetett ki győztesen. Townsend minden perpatvarban azt a naiv bátorságot, becsületességet és kifogyhatatlan jó modort tanúsította, amely már VI. György bizalmát is megszerezte számára, akit pedig nem volt könnyű megnyerni. De a „drága Peter” valóban eljátszotta azt a bizalmat, amikor magával ragadta a király lányát a mennyekig hatoló közös kalandjukra, ahonnan egyikük sem térhetett vissza a földre sértetlenül?

Erzsébet oktatása

Ez ám a meglepetés! – kiált fel melegen az anyakirályné, miközben „Idősebb lánya váratlan késő esti látogatást tesz nála a Clarence házban 1953 júniusának végéhez közeledve. – Minek köszönhetem a megtiszteltetést?” „Azért jöttem – kezdi Erzsébet, akit épp az imént láttunk belesodródni a gyengélkedő minisztere okozta problémákba –, mert fel akartam tenni egy kérdést az oktatásommal kapcsolatosan.” „Mi van vele?” – kérdezi 52 éves anyja, akinek a figyelmét eközben eltereli egy negédes műsor a televízióban. „Az, hogy nem kaptam” – mondja Erzsébet élesen. „Dehogynem” – válaszol a királyné, amire Erzsébet dühösen így reagál: „Varrás, hímzés és versszavalás Crawfie-vel? Ezt nem nevezhetjük oktatásnak!”

És itt jön a 7. epizód nagy kérdése: vajon Nagy-Britannia leghosszabb ideig regnáló királynőjének jobb iskoláztatást kellett volna kapnia? Peter Morgan latin nyelvű epizódcímét (*Scientia Potentia Est* – A tudás hatalom)

azok a mentegetőző kommentek ihlették, melyeket II. Erzsébet királynő időről időre elhintett formális oktatása hiányáról. „Te és én sosem jutottunk volna be az egyetemre” – mondta egyszer testvérének, Margitnak Barbara Castle munkáspárti politikus jelenlétében, azt sugallva ezzel Mrs. Castle-nek, hogy biztosítsa arról a nővéreket, hogy az egyetem „nem olyan félelmetes, mint amilyennek elsőre tűnik.” A királynő rendszeres önbecsmérlő megjegyzései többnyire azt szolgálták, hogy oldja a feszültséget ideges vendégei

A királyi találkozó az epsomi derbin, 1955-ben; balról jobbra: ismeretlen nő; II. Erzsébet királynő; Lord Rosebery; Charles Moore kapitány, a királyi istálló igazgatója, aki VI. György és II. Erzsébet alatt is betöltötte e pozíciót, Marina kenti hercegnő, mellette nővére, Olga hercegnő (jobb szélén). Edinburgh hercege Olga hercegnő mögött áll Beaufort hercegével, a badmintoni díjugrató verseny szervezőjével

FÜLÖP, EDINBURGH HERCEGE

ALAKÍTÓJA MATT SMITH

*„Miféle házasság ez?
Miféle család ez?”*

*Megfosztasz a karrieremtől,
az otthonomtól.*

*Azt hittem, egyenrangúak
vagyunk.”*

